

Statens Vegvesen
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Saksbehandler, innvalgstelefon
Karoline Bredland, 22003736

Tillatelse til videreføring av utbedringstiltak langs Bergenske kongevei i Krokkleiva naturreservat

Statens vegvesen får tillatelse til videreføring av utbedringstiltak i og langs Bergenske kongevei, inkludert nødvendig motorisert ferdsel, i Krokkleiva naturreservat med hjemmel i forskrift om Krokkleiva naturreservat § 5 punkt 5. Det er knyttet vilkår til dispensasjonen.

Bakgrunn for saken

Vi viser til søknad mottatt 11.05.2022. Det er søkt om tillatelse til videreføring av utbedringstiltak langs Bergenske kongevei i Krokkleiva naturreservat i Hole kommune.

Statens vegvesen skriver at Krokkleiva er fredet etter kulturminneloven og veien inngår i Bergenske kongevei over Krokskogen som er oppført i Nasjonal verneplan for veger, bruer og vegrelaterte kulturminner. Fredningen omfatter «den gamle vegplanering med grøfter, stikkrenner, murer og vegskråninger». Etter mange års forfall ble det startet opp et arbeid i 2017 for å rense frem, bygge opp og gjenskape vegens opprinnelige utseende til omkring 1805 da vegen ble bygd. Utbedring av vegmurer og stikkrenner i øvre deler av Krokkleiva ble slutført, men det gjenstår etterarbeid langs den nedre del av den 1,5 km lange kleiva. De planlagte tiltakene omfatter fjerning av jord, gress, busker og småtrær som vokser langs kanten av vegbanen, i murer og grøften som går langs den ene siden av vegen, samt videre justering av vegmasser som er brukt som vegdekke.

Det skal benyttes dumper og gravemaskin med belter i arbeidet. Arbeidet skal utføres av Geir Erik Lie, som har jobbet for Statens vegvesen i Krokkleiva de tre siste sesongene. Grøftemasse skal kjøres bort, og all transport skal skje langs den fredete vegstrekningen. Det skal ikke fjernes større trær. Statens vegvesen skriver videre at de håper på å avslutte arbeidene i inneværende år.

Lovgrunnlag

Statsforvalteren er forvaltningsmyndighet for Krokkleiva naturreservat. Vi forvalter verneområdet etter en egen forskrift med bestemmelser som sier noe om formålet med vernet, og hvilke tiltak og aktiviteter som er tillatt, forbudt eller som krever tillatelse.

Forskrift om vern av Krokkleiva naturreservat ble fastsatt ved kongelig resolusjon av 14.06.2002. Formålet med verneområdet er å bevare et egenartet landskap og natur med spesielle geologiske forekomster fra silur og perm, samt en variert flora med mange sjeldne, sårbare og plantegeografisk interessante innslag, spesielt når det gjelder klippevegetasjon og alpine arter.

Etter forskrift om Krokkleiva naturreservat § 3 punkt 3 er det forbud mot drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse m.m. Motorisert ferdsel er forbudt etter verneforskriftens § 3 punkt 4. Etter verneforskriftens § 3 punkt 1 er busker og trær fredet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter eller plantedeler fra reservatet. Nye plantearter må ikke innføres.

I henhold til verneforskriften § 5 kan Statsforvalteren gi tillatelse til nærmere bestemte formål, blant annet restaurering av Krokkleivveien. Dette betyr ikke at dere har krav på tillatelse. Det er opp til Statsforvalteren å vurdere om søknaden gir grunn til å gi tillatelse i dette tilfellet. Tidligere arbeider har vært mer omfattende og vurdert til å gå utover den spesifikke unntaksbestemmelsen i verneforskriften, derfor har det blitt gitt dispensasjon med hjemmel i den generelle unntaksbestemmelsen i nml. § 48. Gjenstående arbeid bærer preg av å være restaurering, og vi vil derfor benytte spesifikk unntaksbestemmelse i verneforskriften i den videre behandlingen av saken.

Det følger av naturmangfoldloven (nml.) § 7 at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal ligge til grunn som retningslinjer ved behandling av søknaden. Dette innebærer at kunnskapsgrunnlaget i saken skal være tilstrekkelig. I tillegg skal prinsippene om føre-var, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse og miljøforsvarlige driftsmetoder vurderes.

Statsforvalterens vurdering

Beslutninger som berører naturmangfold skal bygge på kunnskap om naturverdier og effekten av påvirkninger, jf. nml. § 8. I Naturbase fra Miljødirektoratet er naturtypen sørvendte berg og rasmarker med nasjonal verdi registrert innenfor hele reservatet. I beskrivelsen av naturtypen står det at området har en interessant flora med mange sjeldne og plantegeografiske interessante innslag, spesielt når det gjelder klippevegetasjon og alpine arter. Reservatet er et svært viktig område for lav. Lavartene kort trollskjegg og sprikeskjegg er registrert på grantrær, men med unøyaktig geografisk presisjon.

I Artskart fra Artsdatabanken er det registrert sjeldne/true arter i nærheten av Krokkleivveien. Det er gjort registrering av vollmarikåpe, børstebunpigg, sprikeskjegg (1941), kort trollskjegg (1941), langt trollskjegg og hengepiggfrø (1957). Vollmarikåpe er registrert med ti lokaliteter i kommunene Lier, Hole og Ringerike, og de fleste av disse er av eldre dato. Vollmarikåpe og hengepiggfrø vil som tidligere ikke bli påvirket av tiltakene.

Vi vurderer at de mest verdifulle områdene i reservatet er bergvegger og juvet i nedre del av naturreservatet. Det er i hovedsak selve veitraséen og veikanten langs denne som berøres av dette omsøkte tiltaket. Lavartene i naturreservatet er knyttet til gammel skog og det er ikke planlagt felling av store trær. Vi mener derfor at tiltaket ikke vil påvirke naturverdiene negativt. Kravet til kunnskapsgrunnlaget vurderes til å være oppfylt og konsekvensene av tiltaket vurderes til å være tilstrekkelig belyst, dermed tillegges føre-var-prinsippet (nml. § 9) liten vekt i denne saken.

Det følger av nml. § 12 at det skal tas utgangspunkt i miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder for å unngå eller begrense skader på miljøet. Motorferdsel skal begrenses til kun det som er nødvendig for å gjennomføre tiltaket, både av hensyn til vegen, eventuell vegetasjon i veikanten og av hensyn til

fugle- og dyrelivet, samt turgåere/brukere. Kjøringen skal kun skje på den fredede veien og ellers på eksisterende avkjørsel for traktorvei som kan benyttes som snuplass/parkering for maskinene. Det skal ikke kjøres ut i sideterrenget. For at man ikke skal spre fremmede uønskede arter inn i reservatet er det viktig at kjøretøyene som benyttes er rengjorte og uten frø eller vegetative deler, noe som kan føre til spredning og oppblomstring av uønskede arter i verneområdet. Ved å sette vilkår om avbøtende tiltak som skal forhindre miljøforringelse, vurderer vi at tiltaket ikke vil påvirke naturverdiene nevneverdig.

Når det gjelder den samlede belastningen på verneområdet vurderes denne som relativt liten, særlig utenfor veien. Vi mener at det omsøkte tiltaket ikke vil føre til at belastningen på verneområdet øker i nevneverdig grad. Prinsippet om samlet belastning er derfor av mindre betydning i denne saken, jf. nml. § 10.

Vi vurderer at det kan gis dispensasjon fra verneforskriften i dette tilfellet.

Vedtak

Statsforvalteren gir tillatelse til videreføring av vedlikeholdsarbeid i og langs Bergenske kongevei, inkludert nødvendig motorisert ferdsel, i Krokkleiva naturreservat. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forskrift om Krokkleiva naturreservat, Hole, § 5 punkt 5.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Tillatelsen gjelder ut året, dvs. til og med 31.12.2022.
- Tiltaket skal gjennomføres så skånsomt som mulig og ta hensyn til naturverdiene. Bergveggene og store trær skal ikke påføres skade.
- Trær over 20 cm i diameter i brysthøyde skal ikke felles uten etter særskilt avklaring med Statsforvalteren.
- Motorferdsel skal kun skje på den fredede veien og ellers på eksisterende avkjørsel for traktorvei som kan benyttes som snuplass/parkering for maskinene. Det skal ikke kjøres ut i sideterrenget.
- Det skal kun benyttes beltegående gravemaskin og dumpere som er tilstrekkelig rengjorte på forhånd, slik at de ikke kan spre fremmede uønskede arter inn i naturreservatet.
- Overskuddsmasser skal ved behov mellomlagres i veibanen, men kun for et kortere tidsrom (samme dag).
- Denne tillatelsen skal være tilgjengelig i felt, og kunne vises oppsyn og politi.
- Statsforvalteren skal bli kontaktet og orientert ved avsluttet prosjekt.

Statsforvalteren har bare vurdert søknaden etter verneforskriften. Vi forutsetter at det innhentes tillatelser etter annet lovverk om nødvendig. Statsforvalteren vil eventuelt kunne komme inn igjen i saken i den forbindelse.

Klageadgang

Du kan klage på dette vedtaket til Miljødirektoratet innen tre uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen skal sendes til Statsforvalteren. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen. Partene i saken har adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter. Den som klager kan be om at iverksettelsen av vedtaket utsettes.

Med hilsen

Ellen Lien
Seksjonssjef naturforvaltning skog og fjell
Klima- og miljøvernavdelingen

Karoline Bredland
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Hole kommune Viksveien 30 3530 RØYSE